

Tlak na zásilkový výdej léčiv na předpis roste. Zachování bezpečné a kvalitní lékárenské péče musí zůstat prioritou

30.6.2025 - | Česká lékárnická komora

Farmaceuti se opírají o reálná data. Výsledky nedávného projektu ukázaly, že během dvou týdnů bylo v receptech odhaleno více než 12 000 pochybení včetně závažných a extrémně rizikových chyb, jež by bez zásahu farmaceuta a případné konzultace s předepisujícím lékařem mohly mít velmi vážné až fatální důsledky. Jednalo se o předepsání zcela jiného než zamýšleného léku, příliš vysoké dávky u dětí nebo obecně jiné dávky, než jakou by měl pacient užívat. Například předepsání zcela jiného, než zamýšleného přípravku, by se po přepočtu týkalo zhruba 60 tisíců pacientů ročně. Bližší výsledky z projektu jsou zveřejněny [zde](#). „Role farmaceuta není jen formální. Každý výdej léku provází individuální posouzení - od kontroly dávkování, přes možné kontraindikace až po případné úpravy v případě výpadku přípravku. Osobní konzultace je v tomto ohledu stěžejní, neboť pacient není z podstaty svých znalostí schopen vše potřebné zkontrolovat a zhodnotit,“ říká **Mgr. Aleš Krebs, Ph.D., prezident České lékárnické komory.**

Lékárníci vítají technologický pokrok, avšak zároveň připomínají, že ve zdravotnictví není možné slevit z důrazu na osobní odpovědnost, bezpečnost, správnost výdeje a odborné poradenství. „Farmaceutická péče vyžaduje odborný kontakt, ať už osobně, nebo prostřednictvím bezpečného systému. Léky na předpis nejsou na seznamu regulovaných přípravků náhodou - jejich účinné látky, možné nežádoucí účinky i interakce s jinými léčivy vyžadují odborné posouzení, protože při nesprávném užívání mohou pacientovi spíše uškodit než pomoci. Pokud bude zásilkový výdej zaveden, pak jedině jako integrovaná služba lékáren,“ vysvětluje **Mgr. Aleš Krebs, Ph.D.**

Zkušenosti ze zahraničí ukazují, že zásilkový výdej léků může být v omezené a odborně vedené formě přínosem pouze tehdy, pokud existují jasná pravidla. Provozují je výhradně kamenné lékárny, cenová reklama je zakázána, výdej probíhá pod stálým odborným dohledem farmaceuta, lék nelze vydat automatizovaně bez kontroly. „Dlouhodobě sledujeme vývoj lékárenské péče v zahraničí - včetně systémů online výdeje léků. Víme, co v těchto zemích funguje, ale také s jakými úskalími se tyto země potýkaly a potýkají. V případě úvah o zavedení této služby v ČR považujeme za klíčové využití informačního systému eRecept, který bude garantovat bezpečné objednávání léčiva. Jedná se navíc o státěm regulovanou službu, nikoliv komerční platformu,“ doplňuje **PharmDr. Martin Kopecký, Ph.D., viceprezident České lékárnické komory.**

Další problematikou zacházení s léčivými přípravky je udržení správných podmínek po výdeji v lékárně. Zachování správné teploty při přepravě léčiv ovlivňuje jejich účinnost a bezpečnost. Zatímco od výroby až po výdej v lékárnách jsou skladovací podmínky přísně kontrolovány, v případě zásilkového výdeje často není jisté, kde lék skončí - zda v přehřátém boxu, nebo u souseda. Kurýři navíc ne vždy zastihnou adresáta, a výdejní místa mohou být vzdálenější než jakákoli kamenná lékárna. U léčiv tak vzniká zbytečné riziko znehodnocení, které si pacient nemá šanci ověřit.

S ohledem na potřeby vybraných skupin obyvatel - osob se sníženou pohyblivostí, seniorů, matek samoživitelek nebo pacientů v karanténě - lékárníci nabízejí řešení v podobě **donáškové služby**. Výdej by probíhal na základě telefonické objednávky nebo prostřednictvím objednávkového formuláře na stránkách lékárny. Samotné doručení by pak realizoval vyškolený farmaceut, nikoliv externí doručovací služba. „Jsme připraveni nabídnout donáškovou službu z lékáren vedenou

farmaceuty. Ta by zachovala osobní poradenství a odborný dozor nad výdejem léčiv realizované farmaceuty, aniž by byla ohrožena bezpečnost pacienta. Tato služba tak přirozeně spojuje pohodlí s odborností a pomáhá udržet vysoký standard lékárenské péče i mimo prostor lékárny, vysvětluje **Mgr. Aleš Krebs, Ph.D.**

Veškeré úvahy a diskuze o zavedení zásilkového výdeje léčivých přípravků na recept proto musí být podle ČLnK v první řadě vedeny zajištěním bezpečné terapie, včetně doručení léků pacientovi. *„Je ironií českého systému poskytování péče, že lékárník nemůže pacientovi poskytnout bezpečně péči v jeho sociálním prostředí, zatímco se celá řada subjektů snaží z léků udělat zboží, bez ohledu na bezpečnost a schopnost zajistit kompletní poskytnutí péče,*“ uzavírá **Mgr. Aleš Krebs, Ph.D.**

Příloha:

Česká lékárnická komora je samosprávná nepolitická stavovská organizace sdružující lékárníky. Byla zřízena zákonem ČNR č. 220/1991 Sb., o České lékařské komoře, České stomatologické komoře a České lékárnické komoře. Její ustavující sjezd se uskutečnil 28. - 29. září 1991.

Česká lékárnická komora dbá, aby její členové vykonávali své povolání odborně, v souladu s jeho etikou a způsobem stanoveným zákony a řády komory. Zaručuje odbornost svých členů a potvrzuje splnění podmínek k výkonu lékárnického povolání. Posuzuje a hájí práva a profesní zájmy svých členů, stejně tak chrání jejich profesní čest.

<https://lekarnici.cz/tlak-na-zasilkovy-vydej-leciv-na-predpis-roste-zachovani-bezpecne-a-kvalitni-lekarenske-pece-musi-zustat-prioritou>